

והחכמה אשר ברא בזה הבורא ית' בעת הבריאה היתה בגילוי
 באותו הדבר שדיבר הבורא אז, וכן הי' הוא החכמה עצמה,
 100 ותיכף אחר הדיבור נסתלק החכמה וזה הדיבור מאותו הדבר
 שנברא, שזה החכמה והדיבור ההוא אינו דבוק בה, אך מ"מ
 נשאר רשימה קצת, שהמשכיל על אותו הדבר יכול להשיג
 ולמצוא זו החכמה, והיינו ע"י תמונת זו הדבר, וכח הרצון
 הבורא הנשאר בה לקיומו של אותו הדבר מזה יכול להבין
 105 חכמת הבורא בבריאות כל אחד לפי השגת שכלו. וכן
 השגחתו ית', בעת הבריאה של אותו הדבר הי' ההשגחה
 על אותו הדבר בפרטות ובהשגחה גלוי', ותיכף אחר כך
 נסתלק מן הדבר ההשגחה, אך נשתייר השגחה מועטת בבחי'
 רשימו בכדי שלא יתבטל זו הדבר מהבריאה. וזו הבריאה
 110 נקראת בשם שבירה, שמתחילה היתה בהשגחה מרובה

94 כלומר | ב: כלמר. || שהוא | ב: הוא. || 98 ברא | א: ברה, ב: בראה. || בגילוי | א:
 בגלוי. || 99 הדבר שדיבר | א: הדבור שדבר. || עצמה | א: עצמו. || 100 הדבר | א: ב:
 הדבר. || נסתלק | א: ניסתלק. || הדיבור | ב: הדבור. || 101 שנברא | א: שניברא. || והדיבור |
 ב: והדבור. || 102 הדבר | ב: דבר. || 105 בבריאות | ב: בבריאותו. || 108 מן | א: ניסתלקו
 מזו. || השגחה | עד כאן מגיעה העתקה ב.

98-112 והחכמה אשר ברא כו' | ראה לעיל עמ' קיט.

| קלא |

מאוד והחכמה הייתה בגלוי מאד, ועתה נסתלק כל האורות שהוא ההשגחה, וכן החכמה, ולא נשתייר רק בבחי' רשימו. וכן הוא תמיד בכל יום, בעת ההשגחה מרובה וגלוי' נקרא התפשטות חסדו ית', ובעת סילוק ההשגחה והחכמה הוא השבירה והמיתה, שהכלי ירדה ממדריגתה והאור נסתלק למעלה, אך האור שנסתלק נשאר בבחי' מקיף ושורש להאיר משם אל הכלי תמיד, ויכול הכלי מחמת זה לחזור אל שורשו. וזהו דוגמת האדם, שמתחילה מלמדין אותו כל התורה כולה לפי שכלו אשר גזר עלי' הבורא חכם או טיפש ואח"כ הוא שוכח, וזהו הסילוק, אך מחמת הלימוד שמתחילה יכול לבוא עליהם, כמ"ש ותן חלקינו בתורתך, מחמת יגיעה בכל ימיו, וחוזר לימי קדם שלו שהוא ימי הבריאה בבחי', וזהו חזרתו אל שורש נשמתו. וכן בהתורה, בעת שנתגלה למשה וישראל במעמד הר סיני גילה השם ית' ב"ה כל התורה כולה בכל

111 נסתלק | כ: ניסתלק. || 116 שנסתלק נשאר | כ: שניסתלק נישאר. || 123 שנתגלה | כ: שניתגלה.

117-118 וכן הוא תמיד כו' | ראה לעיל עמ' קכ. || 123-118 וזהו דוגמת האדם כו' | ראה לעיל עמ' קטז. || 119-118 שמתחילה מלמדין... לפי שכלו אשר גזר | הגר"א מצרף שני מאמרי חז"ל: "דרש רבי שמלאי, למה הולד דומה במעי אמו... ומלמדין אותו כל התורה כולה... וכיון שבא לאויר העולם בא מלאך וסטרו על פיו ומשכחו כל התורה כולה" (נדה ל ע"ב), "דדריש ר' חנינא בר פפא, אותו מלאך הממונה על ההריון... ונוטל טפה ומעמידה לפני הקב"ה ואומר לפניו, רבש"ע טפה זו מה תהא עליה... חכם או טיפש" (נדה טז ע"ב). על פי הגר"א, אמנם מלמדים את האדם את כל התורה, כמאמר ר' שמלאי, אלא שמלמדים אותה כפי שכלו שנגזר עליו, כמאמר ר' חנינא בר פפא. || 121 ותן חלקינו | תפילת שמונה עשרה. || 130-123 וכן בהתורה כו' | ראה לעיל עמ' קטו.

עשרה כללים

[2,345:7]

- 125 פרטי' ודקדוקי' וטעמי' אפי' מה שתלמיד וותיק עתיד לחדש,
 ואח"כ נסתלק ולא נשתייר רק האותיות והתגין, והיינו
 האותיות הן בחי' הכלים של אור החכמה והן מקבלין כל
 החכמה, והתגין בחי' הרשימו לדרוש על כל קוץ וקוץ ולחקור
 עליהן עד שיבוא על כל החכמה אם זוכה לפי ערך נשמתו.
 130 והבן בכל דבר בפרטות כי בכל דבר יש אלו הבחי'.